

www.jabloneckyzpravodaj.cz

JABLONECKÝ ZPRAVODAJ

OBČASNÍK
ROČNÍK V
NEPRODEJNÉ

LÉTO
2011

Na svatého Jána otvírá se k létu brána

Vážení čtenáři, přejeme vám slunné léto a příjemně prožité prázdniny. Věříme, že četba Jabloneckého zpravodaje k letní pohodě přispěje.

Redakce

Z OBSAHU:

Se starostou o Západní tangentě	2
Zakletá bezručovka	3
Soutěž o výlet do Štrasburku	5
Proč reforma zdravotnictví	8
Pískovcová skalní města	15
Z Jablonce do africké savany	16

ODS

Nově otevřená kancelář poslance Evropského parlamentu Edvarda Kožušníka
Komenského 23/7, Jablonec n. N. (1. patro).
více na straně 7

www.tiskareklama.cz

grafika, tisk i výsek pod jednou střechou
tiskárna u autobusového nádraží

»Not in my backyard« / »Ne na mém dvorku«

Trochu neobvyklý titulek vyjadřuje typickou vlastnost většiny lidí: ať se staví, ať se dělají reformy, ať se buduje, ale hlavně, ať se to netýká mě. Právě na tento úkaz se stočil náš pravidelný rozhovor se starostou Jablonce Ing. Petrem Beitlem, když jsme si povídali o novinkách ve městě a současném dění v Česku. Na téma nás přivedla, mimo jiné, petice sdružení Žižkův Vrch a zkreslující článek v Našem Jablonecku, který je plný polopравd a osobních útoků v souvislosti s přípravou nového územního plánu našeho města, včetně přípravy studie tzv. Západní tangenty. O jejím trasování jsme psali v lednovém čísle a autor Mgr. Petr Karásek zde podrobně vysvětlil navržené trasování, důvody i předpokládané odlehčení dopravy v centru města o cca 16 tisíc vozidel denně.

■ Petře, mohl bys přiblížit čtenářům, o co se vlastně jedná odpůrcům nové trasy a co město skutečně zamýšlí?

Na důvody petantů se musíš ptát jich. Já jsem to z textu nepochopil a připadá mi to napsané velmi účelově. Například osobní útok na Mirka Peltu, jako vlastníka pozemků, a spojování změny územního plánu s probíhající stavbou supermarketu. Jediným účelem toho pamfletu, který koloval v anonymní elektronické formě, bylo vzbudit za pomoci primitivních lží zájem občanů. Záměr tzv. Západní tangenty je staršího data a zapadá do koncepce jabloneckého obchvatu, který má odvést tranzitní dopravu z města. Je to řešení, které ve výhledu odstraní dlouhé kolony aut z ulice Budovatelů, Liberecké a před okružní křižovatkou u Zeleného stromu. To, že při výstavbě komunikace bude zničen sportovní areál, je úplně nesmysl. Právě nový územní plán sportovní areál v krajině zakotvuje a rozšiřuje.

■ Já jsem si na profilu Lukáše Pletichy přečetl, že projednávání plánované změny Územního plánu je účelově nasměrováno na období prázdnin, kdy jsou dovolené. Proč byl zvolen tento termín?

To opět není otázka na mě, ale na zadavatele studie, tedy právě na Lukáše Pletichu a jeho stranického kolegu Otakara Kyptu, kteří za město zpracování změny územního plánu v minulém volebním období objednali. Jímí podepsaná smlouva obsahuje termíny, kterými se dnes musíme řídit. Dnes se tedy opouje vůči něčemu, co dříve způsobili a to je tedy zajímavé. Ostatně připomínky k územnímu plánu můžete podávat písemnou formou i po srpnovém veřejném projednání. A pokud se na tato jednání někdo chystá s transparenty v rukou a bojovými hesly, tak se pouze jedná o hluboké nepochopení celého procesu. Raději rozum do hrsti a dobře připravené podněty. Zastupitelstvo bude změny schvalovat pravděpodobně v prosinci.

■ Je současné trasování tangenty špatné nebo proč dochází ke změně?

Ono to trochu vychází z logiky zadání – dostat tranzitní dopravu ze středu města a obytné zástavby. Stávající návrh (který kupodivu nikomu nevedí) počítá s vedením trasy přes obydlenou část Žižkova vrchu. Od křižovatky ulic Tovární a Liberecké by měla být vybudována komunikace na slou-

pech, která by přešla vzduchem nad kolejemi tramvajovými i vlakovými a napojila se u gymnázia. Tento projekt by se dotkl tisíců lidí, je drahý a nevratně by poškodil část města. Nová studie je především citlivější k okolí a je levnější. Hlavně chci zdůraznit, že vyvolávaná panika je nesmyslná. Ve středu 22. 6. byla zadána studie dopravního řešení. Následně musí zastupitelstvo odsouhlasit a zadat změnu Územního plánu. Pak, až dojde k jeho změně, je možné začít se zpracováním projektu a žádat o stavební povolení, při kterém se opět vyjadřují mnohé instituce i dotčení sousedé stavby. Mimochodem bude velmi přísně, v souladu se zákonem, posouzen vliv této stavby na životní prostředí. A na závěr nastává největší problém, tedy financování akce, což je hudba vzdálené budoucnosti a záležitost značně nejistá. Termín případného zahájení stavby by mohl být někde kolem roku 2018.

■ V titulku jsme zmínili ono »Not in my backyard« (anglický pojem označující přístup většiny společnosti ke změnám, které se jí přímo dotýkají). Rozčiluje tě to?

V souvislosti s návrhem změny Územního plánu města Jablonce n. N. (ÚP) vznikla skupina odpůrců této změny. Je smutné, že místní média informovala o argumentech aktivistů, ale nezveřejnila výstupy z tiskové konference, kterou vedení města uspořádalo. Proto je nutné uvést několik informací k věci. Současný ÚP byl schválen v roce 1998 a počítá s vedením trasy Západní tangenty zástavbou Žižkova Vrchu, včetně demolice několika objektů. Autor návrhu změny ÚP přichází s řešením, jak vyvést komunikaci mimo bytovou zástavbu zejména proto, že se jedná o součást tranzitního obchvatu města. Návrh nepočítá s narušením sportoviště Srnčí Důl, ale naopak propojuje sportovní plochy Dobré Vody, Srnčího Dolu, Zeleného Údolí a Žižkova Vrchu.

Pro srovnání citujeme z textu výzvy aktivistů, jak jej zaznamenalo periodikum Naše Jablonecko a bylo zveřejněno na profilu sdružení na Facebooku.

Jak se to vezme. Já uznávám legitimní právo lidí vyjadřovat se ke stavbám v jejich okolí. Je normální stát se účastníkem stavebního řízení a dohlédnout si na to, aby plánovaná stavba odpovídala zákonu a měla co nejmenší vliv na stávající okolní. Stavět se ale do pozice posledního spravedlivého, který hájí životní prostředí je mírně řečeno nefér. A vtaňovat do toho jmenovitě další nevinné lidi, to už je přímo sprosté. Vážím si každého pěkného stromu, ale žijeme ve městě a ne v přírodní rezervaci. Na volných parcelách určených k zástavbě vyrostou nové domy a k těm povedou nové komunikace. Určitě je lepší mít výhled na volnou louku nebo les, než na sousedův bazén nebo dokonce na západní tangentu, ale my skutečně žijeme ve městě. A při schvalování nového územního plánu se budeme řídit oprávněnými požadavky desetitisíců jeho obyvatel. Těch obyvatel, kterým tento rozvojový dokument zajistí důstojný život.

■ Já ti děkuji za rozhovor.

Přeji všem čtenářům vydařenou prázdninu.
Vladimír Kordač

Fikce iniciátorů: Nesouhlasíme s plánem silnice - západní tangenta I/14, která má vést od kruhového objezdu mezi ulicemi Tovární a Liberecká. Má vést nad železnicí těsně podél obytné zóny a skrz horní část Srnčího dolu.

Fakta: Trasa západní tangenty vede od okružní křižovatky u benzinové pumpy v Rýnovicích až po křižovatku s ulicí Libereckou v trase stávající Tovární ulice. Dále je trasa západní tangenty vymístěna mimo zástavbu města, je vedena ve strmém zalesněném svahu za západním a jihozápadním okrajem Jablonce.

Fikce iniciátorů: Nesouhlasíme s devastací části Srnčího dolu.

Fakta: Křížení s ulicí Libereckou je mimoúrovňové, mostní estakádou, pod kterou podchází koryto Nisy, Liberecká ulice, tramvajová a železniční trať. V délce cca 1 km je vedena v souběhu s železniční tratí směrem zpět k Zelenému údolí v dolní části svahu Žižkova vrchu, dále pak šikmo stoupá údolím směrem k areálu Srnčího dolu. Vedení trasy je upraveno tak, aby do tohoto sportovního a rekreačního areálu nezasahovalo. Na Turnovskou ulici je západní tangenta napojena úrovnňovou křižovatkou.

Zakletá »Bezručovka«

Minulé zastupitelstvo svým rozhodnutím o zpětném odkupu bývalého dětského střediska v Bezručově ulici opět rozčeřilo jablonecké klidné vody. Ještě ani neuschnul papír se zápisem a už se ozývají kritické hlasy. Co vedlo radnici k nákupu již prodaného objektu jsem se zeptal osoby nejpopulárnější Ing. Miloše Vele, místostarosty, který má hospodaření s majetkem města na starosti.

■ Miloši, proč jste za 10,7 milionů vykoupili bývalé středisko?

Důvodem pro výkup byl záměr přebudovat tento objekt v atraktivním místě Jablonce, na »byty zvláštního určení«, to znamená na byty s pečovatelskou službou. Takto vzniklé moderní byty budou splňovat veškeré parametry včetně bezbarierovosti a dostupnosti veškeré potřebné péče seniorům. Des máme 240 bytů s pečovatelskou službou a současná kapacita nestačí. O bydlení pro seniory je stále velký zájem.

■ Je město tím pravým subjektem, který zajistí budoucnost?

Vždyť je řada nemovitostí, které prodává.

V době, kdy jsem začal uvažovat o tomto řešení, jsem samozřejmě zvažoval i financování vlastní stavby. Je nám všem zřejmé, že pustit se do tak velkého projektu nebude jednoduché. Vždyť první cenové odhady na rekonstrukci se pohybují okolo 70 mil. korun a bez čerpání z dotačních programů to nebude reálné a město má nejlepší šanci na získání dotací. Myslím, že nikdo z nás nechce, aby tento objekt nadále chátral a my tak řešíme hned několik problémů současně.

■ A ty zmíněné ostatní objekty?

To je zcela jiná kategorie. Jedná se o domy bytové, které potřebují modernizaci, ale jinak mohou sloužit dál svému účelu a pro budoucí vlastníky je to zajímavá a trvalá investice. V Bezručově ulici jsme navíc brali v úvahu, že se jedná o klidnou lokalitu vilkové čtvrti a bydlení pro seniory sem zapadá. Kdyby z toho někdo udělal hotel nebo kasino, tak by to problematické bylo. Navíc s objektem vykupujeme i pozemky, které tvoří hezké zázemí objektu a v budoucnu mohou poskytnout i plochu pro další rozvoj.

■ Ještě se vrátím k trochu jiné problematice. Minule jsme se bavili o nové struktuře radnice. Jak to vypadá nyní?

Domnívám se, že se ten vytčený cíl daří. Řada zaměstnanců již odešla a celý proces bude zakončen do konce roku. Jsem rád, že se nepotvrdily obavy, které předvíдалy nižší akceschopnost úřadu a delší lhůty pro vyřizování žádostí občanů. Vše probíhá podle harmonogramu a osobně jsem vcelku spokojen. Co mne mrzí je fakt, že řada lidí odejít musela, ale to je nezbytné. Samozřejmě se nepříznivě promítá do nákladů i vypořádávání odstupného, ale v příštím roce se již projeví úspory.

■ Díky za rozhovor a užij si pěkné léto.

To ti přeji také a hlavně našim občanům pěkné letní dny a vydařenou dovolenou.

–vlk–

Fikce kontra fakta

Fikce iniciátorů: Většina to asi ještě neví, ale v létě se má projednávat nový ÚP Jablonce, jehož součástí je i postavení silnice, která zapříčiní zbourání poloviny Srnčího dolu a vykáčení okolních lesů. Tato silnice povede od bývalých jatek ke kruháčce dole v Liberecké ulici, takže od nikud nikam!

Fakta: Takto koncipovaná trasa západní tangenty vymístí veškerou tranzitní dopravu po silnicích I/14 a I/65 z centrální části města a podstatným způsobem zlepší a zrychlí dopravní propojení jihozápadní a severozápadní části města – tj. napojení oblastí Mšena, Rýnovic a rekreační oblasti Jizerských hor na jižní část města a na výjezd ve směru na Prahu. Dle dopravního modelu by takto navržená trasa západní tangenty ve výhledu roku 2025 převzala dopravní zátěž mezi 15 200 až 16 000 voz./24 hod. Výrazným způsobem se tak odlehčí dopravě na dvou nejzátíženějších křižovatkách ve městě – okružní křižovatce u Zeleného stromu u Remize a na světelné křižovatce na Osadě u přehrady. Toto řešení tak přinese zklidnění dopravy a zlepšení životního prostředí v centru města i v oblasti jablonecké přehrady.

Fikce iniciátorů: Oficiální důvod je zabránit kolapsu dopravy v Jablonci, ale je náhodou, že část pozemků na stavbu v současné době vlastní nejmenovaný vlivný jablonecký podnikatel? Nestačí již jeho prodej pozemků pod bývalými jatky pro výstavbu obchodního domu, na kterém vydělal desítky procent? Další část pozemků pro stavbu silnice město získalo od TJ Liaz a Lesů ČR. Všechny tyto transakce i samotné prosazování silnice skrz Srnčí důl jsou ve velkém stínu korupčního jednání!

Fakta: Kdo vlastní pozemky, na kterých by měla být tato trasa vybudována, si průměrně gramotný občan dohledá v katastru nemovitostí. Pokud jde o bývalá jatka – jedná se o privátní projekt soukromého podnikatele Miroslava Pelty. Tento projekt, už jenom z časových důvodů, s přípravou obchvatu nesouvisí. Uvedené komentáře poněkud připomínají rétoriku z dob budování socialismu o vykořisťování člověka člověkem, zlých boháčích a hodných chudáčích.

Fikce iniciátorů: Na městě už mají připraveno 5 miliard korun a stavba se rozběhne co nevidět.

Fakta: Za 5 miliard lze vybudovat 15 až 20 km čtyřproudé dálnice. My potřebujeme pouze 2,5 km moderní dvouproudové komunikace. Pokud by šlo vše ideálně (k tomu máme dnes daleko), mohla by se stavba zahájit nejdříve za 7 let. Investorem nebude město ale stát. Na město tedy bohužel žádné peníze nepříjdou.

Fikce iniciátorů: Tímto na Vás apelujeme, nebuďte lhostejní dění v Jablonci! Postavme se proti této stavbě. Podpořte občanské sdružení Žižkův vrch či přijďte na jednání o novém územním plánu!

Slovo na závěr: Vážení občané, nebuďte lhostejní a nechte se ohloupit skupinou manipulátorů. Přijďte se přesvědčit osobně a seznamte se s fakty. Myslete na své potomky a dopřejte jim město bez zápachu aut, postávajících v kolonách.

Dle návrhu nového ÚP zpracoval Vladimír Kordač

Vytloukání klínu klínem

„Za vytloukání klínu klínem lze považovat přelévání prostředků Libereckým krajem mezi některými fondy v rámci rozvoje venkova,“ říká Jindřich Kvapil, starosta Obce Koberovy a zastupitel Libereckého kraje za ODS (člen Výboru zemědělství a životního prostředí Zastupitelstva LK).

Za vytloukání klínu klínem lze považovat přelévání prostředků Libereckým krajem mezi některými fondy v rámci rozvoje venkova. Zářným příkladem je rozhodnutí, na jehož základě jsou prostředky z Fondu ochrany vod Libereckého kraje, jenž je určen pro výstavbu, rozšíření či rekonstrukce vodovodů, kanalizací a čističek odpadních vod v obcích do 2000 obyvatel, chybně ubírány a používány ke spolufinancování projektů v rámci programu Ministerstva zemědělství – Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací II. Program zvýhodňuje akce, které jsou z deseti procent financovány

krajem. Dotace z Ministerstva zemědělství pak činí 90 procent.

Posledním příkladem jsou projekty, které hodnotil dubnový výbor zemědělství a životního prostředí a byly podány do Programu vodohospodářských akcí. Výbor rovněž schvaloval akce do Programu Ministerstva zemědělství – Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací II – což je národní dotační program podpory vodohospodářské infrastruktury. Tento program běží už druhý rok a potud by bylo vše v pořádku.

Současné vedení Libereckého kraje ale jaksi zapomíná kalkulovat s touto částkou

při tvorbě rozpočtu kraje – letošní spoluúčast bude činit 10,86 mil. Kč - a sahá pro tyto peníze do Fondu ochrany vod Libereckého kraje. Již druhým rokem proto ve výboru vystupují s nesouhlasným stanoviskem s tímto postupem a žádám, aby Liberecký kraj nebral peníze z tohoto fondu, ale našel prostředky ve svém rozpočtu. V žádném případě nezpochybnuji potřebnost a důležitost akcí zařazených do programu Ministerstva zemědělství. Ale tyto peníze (letos 10,86 mil. Kč) pak chybí těm žadatelům, pro které byly určeny, tj. obcím do 2000 obyvatel. Do programu vodohospodářských akcí bylo letos podáno celkem 17 žádostí o celkové výši 27.847.430,- Kč. Vzhledem k odčerpání prostředků z tohoto fondu, se i po krácení výše poskytnuté dotace, mohlo podpořit pouze 11 projektů v celkové výši 10.365.000,- Kč. Takto si podporu malých obcí od představitelů kraje rozhodně nepředstavuji a žádám proto, aby byl zřízen zvláštní fond pro účely deseti procentní spoluúčasti kraje.

Jindřich Kvapil

Opět k problematice Gymnázia

Vzdělanost? Díky, nechceme.

Právě tak by se dal vyjádřit postoj části politické reprezentace na zasedání krajského zastupitelstva dne 29. března 2011, které mělo na programu mimo jiné i plánovanou optimalizaci středních škol. Studenti a kantoři zastupující Gymnázium U Balvanu doufali, že se zastupitelé po přednesení všech projevů doberou ke konstruktivnímu řešení. Byli dokonce připraveni spolknout hořkou pilulku v podobě zrušení své školy, pokud by bylo logicky odůvodněno. Avšak to, co slyšeli z úst ministra školství Mgr. Josefa Dobeše a poté také Bc. Radka Cikla, se dá nazvat různě, ale v žádném případě ne jako soubor logických argumentů.

Pan Dobeš nám mimo jiné sdělil, proč chce ministerstvo školství redukovat počet víceletých gymnázií, a to ne na původně zamýšlených 10%, nýbrž na 5%. Důvodem je, aby studenti, pro které nebude na gymnáziích dostatek míst, zaplnili odborná učiliště, která nyní zejí prázdnou. Zamysleme se však nad tím, proč na učilištích studuje tak málo žáků. Nejspíše proto, že téměř desetina jejich absolventů je vedena na úřadech práce. Pan Dobeš se také snaží odlišit české školství od zbytku světa, kde

procento všeobecného vzdělávání spíše roste. Ovšem tato snaha není úplně vhodná v případě, kdy u nás tvoří všeobecné vzdělávání pouhých 22%, kdežto ve všech vyspělých státech se tento údaj pohybuje kolem 47%, a ministerstvo přesto chce dále toto číslo snižovat. Přitom už nyní jsme na tom hůře než třeba Indonésie. Další příspěvek se týkal mezinárodního průzkumu OECD PISA, kde se podle pana Dobeše na dobrých místech umístila jen elitní pražská gymnázia. To, že se Gymnázium U Balvanu stalo fakultní školou Univerzity Karlovy a že se v OECD PISA umístilo ve čtenářské gramotnosti na 1. místě, v přírodovědecké gramotnosti na místě 2. a v matematické gramotnosti na místě 4., pro pana ministra, který tuto informaci s překvapením zjistil až po skončení svého projevu, nejspíš není dost dobré. Zrušení nejspíš bude tou plánovanou odměnou, kterou pan ministr školám, které se v OECD PISA dobře umístily, slíbil. Vrchol celého projevu byl fakt, že s myšlenkou optimalizace nepřišel pan Dobeš sám, pomohl mu s tím ministr financí, Ing. Miroslav Kalousek, který asi takto chce vytvořit hospodářsky silný stát.

Panu ministroví oponovalo hned několik zastupitelů. Největší snahu o záchranu vzdělanosti je nutno přiznat členům ODS, kteří měli své statistiky ověřené, snažili se navzdory nepřiznání ostatních stran jednat konstruktivně a pokoušeli se reformu když ne zrušit, tak alespoň inteligentně přepracovat. Dík patří také Starostům pro Liberecký kraj a zastupitelům KSČM, kteří nás také příjemně překvapili.

Další řečníkem byl Bc. Radek Cikl, ná-

městek pro školství, který nejdříve pronesl plamenný projev, ve kterém se pokoušel zastupitele získat pro kladný postoj k optimalizaci, aby na závěr svého vystoupení oznámil stažení svého návrhu. A to kvůli novým informacím, které objevil v proslovu pana ministra Dobeše a o kterých předtím neměl ani tušení. Jeho argumenty pro nás byly šokující. Zatím se prý nezrušilo žádné gymnázium, tak je načase s tím začít. Pardon, ale pokud bude kterýkoli rozumně uvažující člověk vlastnit řadu úspěšných a neúspěšných podniků, také nezačne rušit ty úspěšné jen proto, že zatím žádný zrušen nebyl. Také jsme se od pana Cikla dozvěděli, že navzdory všem statistikám je HDP České republiky tvořeno průmyslem ne z jedné třetiny, nýbrž ze 70%. Budťo se tedy mýlí náměstek hejtmana Cikl, nebo oficiální statistiky ministerstva financí. Pokud při tvorbě konceptu optimalizace vycházel z dat podobné kvality, pak je jasné, proč bylo tolik zastupitelů odhodlaných hlasovat proti. A že se budou školy přetahovat o žáky a zaniknou některé obory? Pak nejspíš tyto obory nebyly pro případné studenty dostatečně lákavé. Říká se tomu evoluce...

Závěrem bych chtěl říci, že pokud se naši političtí zástupci, kteří s navrhovanou optimalizací souhlasili, rozhodli dostat úroveň našeho školství na úroveň Turecka, vydali se správným směrem. Nebylo by ale lepší jít ve stopách Německa, nebo Velké Británie? Jediným štěstím je, že zde máme i nadále řadu zastupitelů rozumných a připravených vzdělanost bránit.

*Jan Ullmann
student Gymnázia U Balvanu*

POV

Z nadpisu článku čpí zápach doby předlistopadové, zejména pro tu populaci, která absolvovala základní vojenský výcvik a v paměti jí zůstaly geniální vojenské zkratky, např. PŠM – politické školení mužstva nebo PVS – politicko výchovná světlice. Ale toto není ten případ. Jedná se o velmi užitečný dotační grantový fond Libereckého kraje – Program obnovy venkova.

Tento grant vznikl v době vzniku krajů, tedy v roce 2002 a to převodem z Ministerstva pro místní rozvoj a přecházel na kraje s územím, že bude zachována výše alokovaných prostředků jako za časů, kdy tento grant spravovalo výše uvedené ministerstvo. V roce 2002 to bylo v případě Libereckého kraje něco málo přes 16 mil. Kč. Politické reprezentace v období 2002 až 2008 tuto nepísanou dohodu dodržovaly, či spíše mírně překračovaly neboť v roce 2008 výše alokovaných prostředků v tomto grantu dosahovala k 21 mil. Kč. V období 2009–2010 se však výše alokovaných prostředků rapidně snížily na cca 10 mil. Kč a rok. V letošním roce se však výše alokovaných prostředků vrací na úroveň roku 2008, tedy na úroveň více než 20 mil. Kč.

Ale vraťme se z historie do současnosti. Grantový fond Libereckého kraje – Program obnovy venkova – program č. 17, je určen pro obce, městyse nebo města v územním obvodu Libereckého kraje do 2 000 obyvatel, a je to účelová investiční nebo neinvestiční dotace s omezením, že projekt z tohoto dotačního titulu musí být realizován na území Libereckého kraje. Předmětem podpory jsou dotační tituly směřující do oblastí:

- DT1 – obnova a údržba venkovské stavby a občanské vybavenosti
- DT2 – komplexní úprava návsi, náměstí
- DT3 – obnova a zřizování veřejné zeleně, parky, aleje, sady
- DT4 – oprava a výstavba místních komunikací, chodníků, veřejného osvětlení, mostků, zálivů autobusové dopravy, parkovišť
- DT6 – projekty na vzdělání a poradenství v oblasti rozvoje venkova a obnovy vesnice
- DT7 – integrované projekty venkovských mikroregionů
- DT8 – dotace na úroky z úvěrů.

Všechny tyto dotační tituly vycházejí z platných rozvojových dokumentů Libereckého kraje. Podané projekty jsou hodnoceny ve dvou kolech. První hodnocení probíhá na úrovni krajského úřadu, kdy pracovníci odboru regionálního rozvoje a evropských projektů vyhodnotí projekty z hlediska administrativní správnosti a z hlediska souladu se zaměřením. V dalším kole členové Výboru hospodářského a regionálního rozvoje

Zastupitelstva Libereckého kraje vyhodnotí předložené projekty a ty úspěšné doporučí Zastupitelstvu Libereckého kraje ke schválení. Po schválení zastupitelstvem pak již nic nebrání úspěšným žadatelům v čerpání dotace.

V letošním roce proběhlo již první kolo výzvy v 03/2011. V tomto kole bylo v grantu POV alokováno z rozpočtu libereckého kraje 10 383 000 Kč, bylo podáno 114 projektů v celkové hodnotě 30 447 593 Kč. Úspěšných bylo celkem 33 projektů v celkové hodnotě 10 370 603 Kč. Z našeho regionu byly úspěšné projekty např.:

- Obec Skuhrov – Hydroizolace zdiva budovy OÚ a ZŠ v hodnotě 239 720 Kč;
- městyse Zásada – Smuteční síň na hřbitově 394 000 Kč;
- obec Koberovy Dětské hřiště – zpevněné plochy 400 000 Kč;
- obec Albrechtice v J. H. – oprava povrchu sjezdu na parkovací plochy 200 000 Kč;
- obec Janov nad Nisou – vodovod a kanalizace – dotace na úroky 100 000 Kč;
- mikroregion Pojizeří - prevence proti škodám z klimatických srážek 500 000 Kč;
- mikroregion Podkozákovo - Humanizace venkova 385 700 Kč .

Všechny úspěšné projekty jsou dostupné na stránkách Libereckého kraje. V současné době bude zastupitelstvo dne 21. 6. 2011 schvalovat druhé kolo výzvy grantového programu G 17 Programu obnovy venkova s alokací prostředků ve výši 10 mil. Kč. Podání projektů s žádostí o dotaci bude probíhat do 1. 9. 2011 a následně pak budou zahájeny obě kola hodnocení.

Věřím, že municipalita s počtem obyvatel do 2000 našeho regionu budou opět úspěšné se svými předloženými projekty a že předloží takové projekty, které zlepší jejich vzhled, aby byly pro nás zde žijící vstřícnější a pro návštěvníky z jiných regionů přitažlivější a zajímavější.

Přeji všem žadatelům úspěch s jejich projekty.

*Ing. Karel Dlouhý
Předseda Výboru hospodářského a regionálního rozvoje Zastupitelstva Libereckého kraje*

SOUTĚŽ

pro čtenáře Jabloneckého zpravodaje

Západní tangenta areál Srnčí důl:

- A** zničí a zmenší
- B** neporuší a mine

Pět vylosovaných výherců, kteří správně odpoví na uvedenou otázku, pojedou ve dnech 15. až 16. listopadu na

poznávací zájezd do Evropského parlamentu ve Štrasburku.

Své odpovědi pošlete:

- e-mailem na adresu jabloneckyzpravodaj@centrum.cz
- SMS zprávou na číslo 603 489 934 (uveďte jméno a adresu)
- poštou na sídlo redakce

O výhercích vás budeme informovat v příštím čísle.

Návštěva ministra zemědělství v Libereckém kraji

Ve dnech 22. a 23. června přijel na návštěvu Libereckého kraje ministr zemědělství Ivan Fuksa. V programu návštěvy bylo setkání se členy Agrární

komory Libereckého kraje a návštěva farmářů, se kterými jednal o současných problémech v rezortu.

VODNÍ ELEKTRÁRNA MEZIVODÍ MUZEUM OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE

Bohdalovice 79, Velké Hamry

www.muzeumenergie.cz
otevírací doba středa až neděle
od 10 do 16 hodin
mobil: 607 872 242

otevřeno od 4. června

Jak jde život ve sněmovně

Z médií má většina občanů dojem, že se kromě hádek politiků nic neděje. O tom, jak pracuje sněmovna, co se chystá a jak se žije s VV, jsem si povídala s poslankyní PS PČR JUDr. Ivanou Weberovou.

■ **Jak jsi ze svého pohledu viděla vládní krizi odstartovanou Věcmi veřejnými, resp. poslanci Škárkou a Kočí, obálkami pana Bárty a informacemi MF Dnes o Věcech veřejných jako podnikatelském projektu Víta Bárty.**

Předně chci říci, že veškeré tyto aféry Věcí veřejných těžce poškozuji nejen tuto politickou stranu, ale všechny politické strany a politiky jako celek v očích veřejnosti. Rovněž důvěryhodnost vlády je tím poznamenána. Nechci hodnotit jednotlivá podezření, je potřeba vyčkat výsledků vyšetřování, i když každý si z dostupných informací udělá nějaký závěr sám pro sebe. Rovněž bych nechtěla hodnotit nahrávky lidí, kteří mají pocit, že se zvolením do sněmovny kolem nich začal točit svět, nebo jsou opilí vlastní mocí. V souvislosti s kauzami pana Bárty - je na Věcech veřejných, aby se pokusili veřejnosti hodnověrně vysvětlit systém svého fungování a některé své kroky. V této souvislosti bych ještě ráda dodala, že mě udivilo, že některá média a někteří lidé se snažili udělat z Víta Bárty mučedníka a jeho motivace vstupu do politiky, tedy posílení obchodního vlivu společnosti ABL, ustoupila jaksi do pozadí. Ještě bych ráda dodala, že mě moc mrzí, že kvůli takovýmto aférám se ztrácí drahocenný čas, který by měl být věnován reálnému vládnutí a přípravě a prosazování reforem.

■ **Co říkáš změně na postu předsedy poslaneckého klubu ODS, zkušeného Petra Tluchoře vystřídal poměrně neznámý Zbyněk Stanjura?**

Petr Tluchoř byl bezesporu schopný předseda klubu a šikovný vyjednávač. Pro mě osobně ale od poslední vládní krize zůstaly u jeho osoby některé otázky a nadto sám premiér Petr Nečas se vyjádřil v tom smyslu, že jeho důvěra k němu poklesla pod bod mrazu. Vzhledem k tomu, že k bezproblémovému chodu poslaneckého klubu a rovněž spolupráci premiéra s předsedou klubu, důležitou pro politické vyjednávání, je nezbytné, aby tato důvěra existovala, myslím si, že obměna vedení klubu je logickým krokem. Mrzí mě ale, že byl tento krok ze strany médií prezentován jako ústupek požadavkům VV, tak to rozhodně nebylo. Zbyněk Stanjura je velice zkušený politik a s Petrem Nečasem se znají dlouhá léta. Věřím, že tato spolupráce bude fungovat.

■ **Jak hodnotíš další působení vlády Petra Nečase?**

Výsledkem vládní krize byla dohoda o no-

vém uspořádání vlády. Jistě to nebyl výsledek ideální, ale pevně věřím, že to bylo maximum, co se v dané situaci dalo vyjednat. Pokus opozice o vyslovení nedůvěry vládě nebyl přijat. Ač sama mám řadu kritických názorů na jednotlivá rozhodnutí vlády, jsem toho názoru, že je povinností všech koaličních stran naplnit mandát, který jim dali voliči ve volbách v minulém roce a využít jedinečné příležitosti k prosazení reforem vedoucích k nižšímu zadlužení veřejných rozpočtů a zvýšení konkurenceschopnosti české ekonomiky a v konečném důsledku ke zvýšení životní úrovně všech občanů. Ministři této vlády jsou povinni zhospoďárnit činnost svých úřadů a nastavit efektivní fungování svých resortů a plnit programové prohlášení vlády. Nejen mediální kauzy, ale především výkonnost jednotlivých ministrů a jejich schopnost plnit vládní prohlášení a připravovat včas reformy by měla být tím hlavním hlediskem personálního obsazení postů ve vládě. Je v kompetenci premiéra Nečase, aby při nedostatečných osobních výkonech příslušné ministry vyměnil. To samozřejmě není jednoduché prosadit, nicméně věřím, že se vládu podaří obměnit tak, aby byla co nejefektivnější.

■ **Co si myslíš o reformě zdravotnictví a přežije podle tebe vláda dohady o této reformě? Mám teď na mysli postoj nejmenší vládní strany VV.**

Nejsem samozřejmě odborník na zdravotnictví, takže by to byla otázka spíše na mého kolegu poslance, doktora Němečka. Z pohledu občasného pacienta ale musím říct, že rozdělení výkonů a služeb ve zdravotnictví na standardní a nadstandardní mi připadá logické, už v současnosti jsou pacientům nabízeny některé nadstandardní služby a zákroky, myslím si, že je čistší, aby toto rozdělení bylo stanoveno nějakým legislativním aktem. Ideálně zákonem, což by ale mohlo při rychle postupujícím vývoji v medicíně působit technické problémy, proto se otevírá i otázka úpravy nějakým podzákonným právním předpisem. Osobně také moc nefandím nápadu ministra Hegera zařadit amalgamovou plombu do nadstandardu, protože je otázka, co by v tomto případě bylo standardem. Ale toto bude také výsledek politického kompromisu a věřím, že na tomto vláda neztroskotá.

■ **Čím ses konkrétně zabývala v poslední době ve sněmovně ty?**

Ústavně právní výbor, jehož jsem členkou,

projednával řadu vládních návrhů zákonů, převážně navržených ministrem spravedlnosti. Já osobně bych upozornila na novelu zákona o soudních poplatcích, ke které jsem byla určena zpravodajkou, tedy provázela jsem tento zákon třemi čteními na plénu sněmovny. Předmětem uvedeného návrhu je především změna sazebníku soudních poplatků, kdy dochází převážně ke zvýšení soudních poplatků, přičemž je nutno dodat, že ke zvýšení naposledy došlo v roce 2001, tedy před deseti lety. Bohužel finanční náročnost výkonu soudní správy stále roste a soudní poplatky zůstávají jistým nezbytným regulačním prvkem, který může odradit od šikanózních typů žalob a ušetřit čas soudců a tedy zrychlit jiná soudní řízení. Dále jsem zpravodajovala novelu zákona o rejstříku trestů, tam jde o implementaci rámcového rozhodnutí Rady EU, kdy nadále by měly být automaticky do rejstříku trestů zaznamenávány údaje o odsouzení českých občanů v zahraničí. Za další důležité zákony, které prošly ústavně právním výborem považuji novelu zákona o rodině, kde jde o změnu ve způsobu stanovování střídavé péče rodičů o nezletilé děti a zejména tzv. zákon o protikomunistickém odboji, který říká, kdo je účastníkem tohoto odboje a stanovuje také finanční odměnu účastníkům tohoto odboje. O konečné podobě tohoto zákona se bude ale teprve rozhodovat v dalších kolech politických jednání a na plénu sněmovny. Osobně bych byla ráda, aby součástí tohoto zákona bylo i snížení důchodů bývalým příslušníkům StB, protože je krajně nespravedlivé, aby tito lidé, díky tomu, že měli v té době jako příslušníci StB vyšší plat, měli nyní vyšší důchod než většina ostatních lidí. Víím, že jsem se trochu více rozhovořila, nicméně ještě bych ráda zmínila svou práci ve Výboru pro evropské záležitosti, kde se každý měsíc prodíráme stovkami předpisů, které se na nás doslova valí z Evropské unie. Na tyto předpisy je třeba reagovat včas, ve stádiu příprav, protože po jejich vstupu v účinnost již České republice nezbyvá nic jiného, než tyto předpisy implementovat, tedy včlenit je do svého právního řádu, jinak se vystavuje vysokým pokutám ze strany Komise.

■ **Jaké důležité nové předpisy nás čekají do budoucna?**

Tak samozřejmě to budou reformní zákony, ať už se bude jednat o penzijní nebo zdravotní reformu či další podobné zákony. Ale velice důležitými, a řekla bych pro naše soukromé právo přímo zásadními předpisy, kterými se bude sněmovna již v nejbližší době zabývat, jsou beze sporu nový Občanský zákoník, Zákon o obchodních korporacích a Zákon o mezinárodním právu soukromém.

■ **Děkuji ti za rozhovor a přeji hodně zdaru nejen ve sněmovně.**

Také děkuji a přeji všem čtenářům krásné léto.
Vladimír kordač

Česká republika podporuje rychlý vstup Chorvatska do Evropské unie

Ve dnech 16. až 19. 5. 2011 jsem se jako členka Výboru pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky zúčastnila pracovní cesty do Chorvatska. Cílem cesty bylo zejména získat aktuální a bezprostřední informace ohledně stavu přístupových jednání mezi Chorvatskou republikou a Evropskou unií ohledně připravenosti a možného data přístupu Chorvatska do Evropské unie.

Veškerá jednání probíhala v hlavním městě, Záhřebu, jeden den byl věnován návštěvě regionu západní Slavonie, kde se v městě Daruvar nachází nejsilnější česká menšina v Chorvatsku, čítající celkem přibližně 10.500 lidí. V tomto lázeňském městě, kde se mimo jiné s potížemi pohybového systému léčil i známý chorvatský sjezdář Ivica Kostelič, se člověk běžně dorozumí česky, je tam zřízena i velmi kvalitní česká škola, česká třída na gymnáziu a nachází se tam i sídlo Svazu Čechů v Republice Chorvatsko. I díky aktivitě jeho členů se do dnešní doby daří udržovat český jazyk a české tradice.

Chorvatsko, které požádalo o členství již v roce 2003 a kandidátskou zemí se stalo v roce 2004, pocituje nyní, asi i díky faktu, že jeho ekonomika je silnější, než ekonomiky nových členských zemí, Bulharska a Rumunska, předstupní jednání jako již příliš dlouhá a považuje všechny potřebné kroky, které mělo vykonat, za vykonané (během předstupní fáze přijalo Chorvatsko více než 500 harmonizujících a reformujících zákonů).

V současné době má Chorvatsko uzavřeno 32 ze 35 kapitol, přičemž nejvíce problémové jsou kapitola justice a ochrana základních práv a kapitola konkurenceschopnost. Nutno říci, že Chorvati již reformní zákony v oblasti justice přijali, nicméně její účinky bude možno posoudit až po delší době. V oblasti konkurenceschopnosti jsou problé-

mem státní podpory loděnicím, které jsou nyní právě pod tlakem Evropské unie postupně restrukturalizovány a privatizovány.

I díky snaze, kterou Chorvatsko během předstupního období vyvinulo, nyní doufá, že se mu předstupní rozhovory podaří ukončit do konce června letošního roku, že vstupní smlouva by mohla být uzavřena v roce 2012 a datum vstupu Chorvatska do EU stanoveno na 1.1.2013, případně, v závislosti na délce ratifikačního procesu v členských státech, nejspíše v polovině roku 2013. Napětí ještě sílí díky vnitropolitické situaci, kdy na podzim letošního roku by se měly konat parlamentní volby a vládnoucí pravostředové HZS padají preference.

Nutno dodat, že do měsíce po podpisu přístupové smlouvy se musí konat referendum, ve kterém se všichni chorvatští občané vyjádří, zda vůbec do EU vstoupit chtějí. V této souvislosti je nutno vzít v úvahu nejen pocit ukřivdnosti, který může u některých pramenit právě z protahovaných vstupních jednání, ale také velice citlivou otázku souzení válečných zločinců, především přísné odsouzení generála Ante Gotoviny mezinárodním trestním tribunálem v Haagu.

Během této cesty s velmi bohatým pracovním programem byla naše delegace přijata mimo jiné předsedou chorvatského parlamentu (Hrvatski Sabor) Lukou Bebičem, vyvrcholením bylo přijetí chorvatským prezidentem, Ivem Josipovičem. Po celou dobu naši delegaci provázel a všech jednání se účastnil také pan velvyslanec České republiky v Chorvatsku, pan Karel Kühnl a první tajemník, pan Josef Zrzavecký.

Naše delegace tlumočila podporu České republiky chorvatským partnerům při jejich snaze o vstup do Evropské unie a zároveň jsme upozornili na některá úskalí vstupních vyjednávání.

JUDr. Ivana Weberová
poslankyně PSP ČR

Nově otevřená kancelář europoslance Edvarda Kožušníka

významně doplňuje možnost pro občany k návštěvě svých volených zástupců a přímou komunikaci na všechna možná představitelná témata.

Jak na tiskovce europoslance uvedl, jedná se o třetí kancelář v České republice a tento počet je konečný. Kromě hlavní pražské kanceláře má pro Liberecký kraj jednu v Liberci. Pro další v Jablonci se rozhodl proto, že jablonečtí mu projevíli důvěru, když o Evropský parlament sváděl boj.

Jak zdůraznili starosta města Petr Beitl a místostarosta Miloš Vele, zlepší přítomnost europoslance v Jablonci již tak dobrou vzájemnou komunikaci a napomůže úspěšnosti projektů z evropských fondů, o které bude Jablonec žádat.

Občané se mohou s europoslancem setkávat v periodách šesti týdnů po předchozím objednání na email: os.jablonec@ods.cz, nebo telefonem: 910 980 110 a 603 489 934.

Proč musíme provést reformy zdravotnictví

České zdravotnictví má řadu silných stránek:

- **systém je vysoce solidární, protože:**
  - vychází z principu všeobecného zdravotního pojištění, přístup ke zdravotním službám tedy mají všichni občané
  - pojistné je procentuálně navázáno na mzdu a má tedy charakter zdravotní daně
  - naopak osoby bez vlastního příjmu a důchodci jsou od této platby zcela osvobozeni
- **akutní péče je místně a časově velmi dobře dostupná**
- **odborná úroveň je v porovnání s jinými evropskými státy velmi dobrá**

Na druhou stranu trpí dvěma zásadními problémy:

- **nedostatečnou efektivitou při využívání dostupných finančních, personálních a materiálních zdrojů**
- **trvalou neochotou či spíše neschopností politické reprezentace efektivitu systému zlepšovat**

Ve světě existuje řada různých zdravotnických systémů. Každý má své plusy i minusy, každý je jinak citlivý na vlivy vnějšího prostředí. Je zřejmé, že v dokonalé variantě nikde neexistuje. Jsem přesvědčen, že nemá smysl hledat nový ideální systém, ale má smysl náš stávající průběžně upravovat a kultivovat. Je to stejné, jako kdybyste se rozhodovali, jestli bydlet ve vlastním rodinném domku nebo v nájemním bytě. Prostě jednou se musíte podle svých možností a preferencí rozhodnout. Na zvolené variantě pak musíte pracovat a zlepšovat ji a nemůžete ji každý rok měnit.

Připravované reformní kroky jsou právě touto kultivací. Úkolem zdravotnictví za dostupné finanční prostředky zajistit zdravotní péči v optimálním objemu, kvalitě i dostupnosti. Zcela jasně říkám optimální, nikoliv maximální, protože takový požadavek není schopen ufinancovat žádný stát.

Z mého pohledu jsou nutné tyto hlavní změny:

1. Úprava sítě zdravotnických zařízení, zrušení nadbytečných akutních oddělení i řady nemocnic, změna části z nich na lůžka dlouhodobé péče. Kvalita nemocnice není v tom, že je za rohem a na návštěvu blízkých tak mám blízko. Kvalita nemocnice je v tom, že v ní pracují zkušení zdravotníci, kteří provádějí vysoké počty výkonů, mají k tomu kvalitní a drahé vybavení a proto tyto výkony provádějí dobře. Kdo z nás by si nechal operovat například endoprotézu kyčle od lékaře, který tento výkon provádí párkrát za rok? Určitě bychom preferovali v dobrém smyslu slova rutinéra, pro kterého je tento výkon denním chlebem, který umí řešit nejen standardní situace, ale i výjimečné stavy a komplikace.

2. Změnit financování zdravotnických zařízení. Stávající systém paušálních úhrad, kdy jdou peníze přímo jednotlivým zařízením bude nahrazen systémem platby za diagnózu, kdy peníze půjdou za pacientem. Pacient bude stále více váženým klientem, který mimo jiné přináší peníze. Kvalitní zařízení získají více peněz, než ty méně kvalitní, budou moci lépe zaplatit své zaměstnance, nakoupit nové přístroje a dále tak zlepšovat své služby. Méně kvalitní zaniknou nebo se

zaměří na jiný segment péče, ve kterém si budou muset najít své místo na slunci.

3. Efektivněji nakupovat od dodavatelů. Zjednodušit aktualizace maximálních a úhradových cen léků, urychlit vstup generických léků na trh. Vznik nových kapacit u těžké a drahé zdravotnické techniky (CT, magnetická rezonance, angiografie, lineární urychlovače atd.) musí odpovídat medicínským potřebám a finančním možnostem, nikoliv lobbistickým zájmům. Nákup investic musí probíhat čistě, bez zbytečných prostředníků. Předražování zakázek o desítky procent v účelově deformovaných výběrových řízeních skončí.

4. Ponechat a ještě mírně zvýšit stávající míru spoluúčasti pacientů na financování zdravotnických služeb. Týká se to zejména poplatků, které trochu nešťastně nazýváme regulační. Například poplatek za lůžkoden v nemocnici nemá žádnou regulační funkci, je to částečná úhrada hotelových služeb, které by si pacient doma také hradil ze svého. Nevidím žádný důvod, proč ze všeobecného zdravotního pojištění platit pacientům v nemocnici například jídlo. K tomu je samozřejmě nutné upravit sociální systém, který slabší spoluobčany ochrání před nepřijatelnými ekonomickými dopady.

5. Stanovit, na co má pacient nárok v rámci zdravotního pojištění, a to nejen co

po stránce obsahu, ale i po stránce místní a časové dostupnosti. Na péči nad rámec tohoto nároku bude možné se připojistit. V žádném případě však nevznikne různá péče pro chudé a pro bohaté. Veškerá péče, která má medicínský význam pro uchování zdraví a života pacienta bude dále hrazena ze všeobecného pojištění. Naopak péče, která má pouze zvýšit komfort pacienta bez dopadu na efekt léčby, bude hrazena zvlášť – typickým příkladem je fixace kotníku – zlomenina se stejně dobře zahojí v levnější sádře (financované ze základního pojištění) jako v dražší plastové fixaci, která je lehčí, barevná a jestliže ji chci, musím si na ni připlatit.

6. Kroky popsané v předchozích bodech uvolní finanční prostředky a bude možné zvýšit mzdy ve zdravotnictví. Tím se omezí únik vzdělaných a erudovaných odborníků a zdravotnictví bude mít potřebnou personální stabilitu.

Věřím, že výše popsané (ale i další) změny se podaří stávající vládní koalici prosadit. Po dlouhé řadě let i po několika nesmělých pokusech je to nutné. Výsledkem bude efektivnější a dlouhodobě stabilnější zdravotnictví, spokojenější pacienti i spokojenější zdravotníci.

MUDr. Vít Němeček, MBA

Mateřinky pod lupou

S letitou předsedkyní školské komise a ředitelkou mateřské školy na penzi Boženou Čaklovou jsme se v rozhovoru věnovali novinkám v této oblasti.

■ **Boženko, co je nového? Doneslo se k mému sluchu, že se chystají nějaké změny v právní subjektivitě některých MŠ, tak bys mohla našim čtenářům vysvětlit, o co se jedná.**

V prvé řadě mohu tlumočit dobrou zprávu pro rodiče, že v září zahájí provoz nová mateřská škola v areálu nemocnice, která se stane odloučeným pracovištěm MŠ v Jugoslávské ulici, kterou rodiče znají pod názvem Žlutá mateřská škola. Zde sídlí ředitelka obou objektů a to MŠ Jugoslávské a MŠ Nemocniční, která si do čela nové mateřské školy vybere vedoucí tohoto odloučeného pracoviště, na kterou deleguje některé pravomoci a povinnosti.

■ **A co děti?**

Zápis do mateřské školy již proběhl v květnu. Vznikají zde dvě třídy po 20 dětech. Jedna třída dětí mladších tří let a druhá třída smíšená věkem. Celkem zde bylo přijato, podle informací které mám, přibližně 30 dětí mladších tří let.

■ **Když už jsme u zápisu, jak dopadl celkový zápis do mateřských škol v Jablonci?**

Dobře. Podařilo se umístit všechny děti tříleté a starší, které přišly v dubnu k zápisu. V některých mateřských školách přijali s ohledem na volná místa i několik dětí mladších. Nejvíce dětí 2-3 letých je v MŠ V. Nezvala v Pasekách a samozřejmě v MŠ Nemocniční.

Jsem velmi ráda, že situace v Jablonci s umísťováním dětí je dobrá na rozdíl od sousedního Liberce. Je to zásluha velmi dobrého přístupu zřizovatele a samozřejmě i mateřských škol, které se dokázaly domluvit na řešení.

Musím zde poznamenat, že přijímání dětí mladších tří let je nadstandard, který město dobrovolně poskytuje a finančně dotuje. U mladších dětí je totiž nutné zaplatit další pracovníci z prostředků města, nikoliv státních, jako je tomu u ostatních pracovníků.

■ **A nějaká další změna?**

Je to opět z oblasti předškolního školství. Dochází k naplnění usnesení zastupitelstva z března a dubna letošního roku, které odsouhlasilo transformaci MŠ Uhelná a to od 1. ledna 2012.

■ **Co to znamená?**

Znamená to, že z MŠ Uhelná, která sloučovala osm mateřských škol, vznikne sedm jednotlivých samostatných mateřských škol s právní subjektivitou a svou vlastní ředitelkou.

■ **Proč sedm?**

Všechna odloučená pracoviště se osamostatňují, pouze MŠ V. Nezvala se stane odloučeným pracovištěm MŠ Švédské. Důvodem je, že MŠ V. Nezvala byla zaměřena na přijímání mladších dětí tří let a je velmi vhodné, aby byla provázána s běžnou mateřskou školou. Přesně stejný princip platí i v případě sloučeného zařízení MŠ v nemocničním areálu s MŠ Jugoslávskou.

■ **Ty souhlasíš s transformací MŠ Uhelná?**

Ano. On k tomu tak nějak přispěl i postupný vývoj událostí. Sloučení mateřských škol vzniklo v době, kdy byl v roce 2002 novelizován zákon č.564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství. Všechna

školská zařízení a školy se staly samostatnými příspěvkovými organizacemi s právní subjektivitou a zároveň zanikly školské úřady. Tehdy se nám jevilo jako velmi vhodné mateřské školy sloučit do jednoho subjektu pod jedno vedení. Myslím si, že to byl velmi dobrý krok. Postupně však nazrál čas a některé mateřské školy chtěly mít samostatnost a postupně se odloučilo z tohoto celku deset mateřských škol. Zbytek se rozdělil na návrh zřizovatele tak, jak jsem již říkala.

■ **Jak se změna dotkne rodičů?**

Podle mne kladně. Rodiče budou mít daleko lehčí komunikaci s vedením školy, budou mít ředitelku přímo před sebou. Podle ředitelky, které se osamostatnily již dříve, to vedlo k odbourání mezičlánku mezi rodiči a vedením, k větší pružnosti při rozhodování, k samostatnosti i odpovědnosti. Umožnilo jim to lepší komunikaci s rodiči a rychlejší řešení všech problémů. Rodičům to umožnilo zavedení bezhotovostních plateb. Myslím si, že rodiče budou i více vidět do práce ředitelky a přes různá sdružení rodičů i činnost školy více ovlivňovat. I když mají ředitelky více práce i na úkor volného času, jsou spokojené. To bylo také rozhodující pro můj souhlas s transformací zbytku MŠ Uhelné. Je též fakt, že i velký subjekt měl své výhody a to především v oblasti snadnějšího řešení provozních prostředků a to vzhledem k jejich kumulaci a v možnosti jejich přelévání podle potřeby mezi jednotlivými mateřskými školami. Tato možnost platila teoreticky i pro pracovní síly.

■ **Jaký dopad to bude mít pro město, tedy zřizovatele?**

Hodně práce, především nyní, než se dořeší transformace jak se říká »papírově«. Ale i do budoucna to přinese pracovníkům oddělení školství větší administrativní zátěž, dokumentace, více kontrol, více práce s rozpočty atd... Za to jim již dopředu velice děkuji.

■ **Co bys uvedla na závěr?**

I když vím, že ne všichni byli tomuto kroku transformace nakloněni, doufám, že budoucnost ukáže správnost tohoto rozhodnutí. Ještě bych chtěla velice poděkovat všem členům Komise pro výchovu a vzdělávání v Jablonci nad Nisou, které předsedám. Všechny výše zmíněné záležitosti a mnoho jiných, prochází projednáváním této komise. Všichni členové se velice podrobně a skutečně zodpovědně a hlavně aktivně se všemi problémy zabývají. Pracují dle mého názoru velice kvalitně.

■ **Děkuji za rozhovor a jako tradičně přeji pěkné prázdniny.**

Já samozřejmě také přeji pěknou letní pohodu všem tvým čtenářům.

Vladimír Kordač

Pátek 1. července

Státní zámek Sychrov
zámecká zahrada – open air
Apocalyptic (Finsko)
Koncert hudební skupiny, jejíž repertoárem jsou původně heavy metalové skladby aranžované pro violoncello. Od 20 hodin.

1. – 10. července

Státní zámek Lemberk
Prázdniny na věži
Mimořádné zpřístupnění hlavní věže. Denně 9.30 – 16.30 hodin.

Sobota 2. července

Hejnice
bazilika Navštívení Panny Marie
Koncert
Peter Kleinert/varhany,
Lutz Hildebrandt/trubka.
Od 15.30 hodin.

Jablonec n. N., kostel sv. Anny
Janáčkovo kvarteto
Miloš Vacek/housle, Vítězslav Zavadilík/housle, Jan Řezníček/viola, Břetislav Vybíral/violoncello. Od 19 hodin.

Státní hrad Grabštejn
Nezmaři
Koncert skupiny s charakteristickým vícehlasým vokálem s doprovodem akustických nástrojů. Od 19 hodin.

2. – 3. července

Hejnice
Hejnická pouť
Tradiční letní Hejnická pouť se letos promění ve finále oslav výročí 800 let Hejnic. Řemeslný jarmark, stánkový prodej, speciální parní vlak, velkolepý ohňostroj...

2. – 6. července

Státní hrad Grabštejn
Výlety do minulosti
Akce plná pohádek, šermu, staré hudby a představení pro rodiny s dětmi. Historické tržiště a tvůrčí řemeslné dílny, prohlídky hradu. Vždy od 10 hodin.

3. července – 18. srpna

Jablonec n. N., Eurocentrum
Jablonecké kulturní léto
Představení na letní scéně pro širokou veřejnost.
3. 7. od 10.30 hodin
Musikvereinigung Neugablonz (Německo)
a **Mladá dechovka**
14. 7. od 17 hodin
Sándor Mester (Maďarsko)
28. 7. od 17 hodin
ANPU: Dvě pohádky na bříše

4. 8. od 17 hodin
Ida Kellarova & Jazz Famelija (ČR/Slovensko/Izrael)

11. 8. od 17 hodin
W tym sąk (Polsko)

18. 8. od 17 hodin
Árstíðir (Island)

4. – 9. července

Jablonec n. N., Eurocentrum
Léto tančí
Workshop pro veřejnost plný tance, pohybu a rytmu.

Doprovodné programy:
4. 7. od 17.30 hodin
Folklorní soubor Piruet Jeruzalem (Izrael) – vystoupení a workshop izraelských tanců

5. 7. od 17.30 hodin
Polynésie – přednáška s promítáním a ukázky polynéských tanců s Ajnou Řezníčkovou

6. 7. od 17.30 hodin
Dancehall a MTV Style
Angée Svobodová

7. 7. od 17 hodin
Velká bubnická show skupiny Marimba

9. 7. od 14 hodin
Rukodělný workshop výroby Lei – výroba květinových věnců z Pacifiku

9. 7. od 19 hodin
Závěrečné vystoupení účastníků a lektorů

Úterý 5. července

Lučany nad Nisou
kostel Navštívení Panny Marie
IX. Cyrilometodějský koncert
Koncert pro housle/Dagmar Virtová a harfu/ Barbora Váchalová. Od 18 hodin.

Čtvrtek 7. července

Železný Brod, koupaliště
Matičky, o. s. Semily
Vařím, vařím pohádku aneb O Smolíčkovi
Divadlo na koupališti.
Od 16 hodin.

Sobota 9. července

Sedmihorky, areál spol. Kinghouse a motelu Even
Rockový festival
Akce v rámci Sedmihorského léta 2011. Blue Effect & Radim Hladík, The Cell, Clockwork Ceremony, Nothingham, Alibababand.
Od 17 hodin.
Autocamp Tanvaldská kotlina
Tanvaldské hudební léto 2011
Country skupina Handl.
Od 18 hodin.

Kořenov
Letní sobota na zubače
Zvláštní vlaky s ozubnicovou lokomotivou a historickými motorovými vozy, řízkový den v Kořenově, výstava železničních modelů a kolejiště, vystoupení spolku »Jilemnických paní a dívek«, jízdy historickou drezínou. Trasa: Tanvald/Kořenov/Harračov a zpět.

Úterý 12. července

Jablonec n. N.
kostel Nejsv. srdce Ježíšova
Koncert
V rámci akce Jablonecké kostely otevřeny 2011.

Čtvrtek 14. července

Jablonec n. N., kostel sv. Anny
Barbora Perná Petra Vilánková Miroslava Sekera
Společný koncert mladých talentů slovem provede Lubomír Havlák. Od 19 hodin.

Sobota 16. července

Krásná – Pěnčín
Kittelovo muzeum
Den pravěkých sekerek

Ukázky výroby a dřevorubecské soutěže.

Hejnice
bazilika Navštívení Panny Marie
Koncert
Drahošlav Gric/varhany, Kristýna Kocová/housle, Karel Chudý/violoncello. Od 15.30 hodin.
Státní zámek Lemberk
Radek Tomášek
Tradiční letní koncert člena skupiny Rangers, který letos vystoupí s dalšími hosty: Fandou Zikmundem a Vojtou Kidákem Tomáškem. Od 17 hodin.

Historickým vlakem na Svijanské slavnosti piva
Zvláštní vlak s historickým motorovým vozem na slavnosti piva do Svijanského Újezdu.
Svijanský Újezd
Slavnosti svijanského piva
Skvěle vychlazené pivo ze 160

píp, kulinářské speciality, ohňostroj, zábava pro celou rodinu. Od 13 hodin.

Hodkovice nad Mohelkou
Oldies party – Open air
DJ Michal Tůma. Od 20 hodin.

16. – 24. července

Jablonec n. N., Eurocentrum
Bižuterní jarmark
Mezinárodní trienále Jablonec 2011. Prezentace sklářského a bižuterního řemesla, prodej bižuterie, kulturní pořady, módní přehlídky.

Úterý 19. července

Jablonec n. N., kostel Sv. Anny
Komentovaná prohlídka
V rámci akce Jablonecké kostely otevřeny 2011. Václav Vostřák poskytne výklad jak o historii, tak o současnosti kostela sv. Anny. Od 16 hodin.

Čtvrtek 21. července

Jablonec n. N., hl. budova muzea
Projekt roku 2011
Mezinárodní trienále Jablonec 2011 – Jablonecké výstavy
Křest publikace o historii jabloneckých výstav bižuterie.

Železný Brod, koupaliště
Divadlo ŠUS, Praha
Čtyři pohádky
Divadlo na koupališti. Od 16 hodin. V případě nepříznivého počasí se představení koná v kině.

Pátek 22. července

Hamska, Pohostinství U Kašparů
Krausberry
Koncert skupiny. Akce se koná za každého počasí, kryté jeviště.

22. – 23. července

Dolánky u Turnova
Folková noc
Muzika a romantika v Českém ráji. V pátek Country bál. V sobotu Janoušek&Vondrák, BG Bazar, Berušky, Melouni, Těla, Luboš Odháněl, Ivo Jahelka, Nezmaři, Kamelot, Jaroslav Samson Lenk.

Kam za výtvarnem

Jablonec nad Nisou

Galerie MY

Do 26. srpna

Cesta mou krajinou

Výstava k otevření naučné stezky Jany a Josefa V. Scheybalových.

Muzeum skla a bižuterie

Hlavní secesní budova

Stálé expozice:

Kouzelný svět bižuterie

Výstava představuje vývoj jablonecké bižuterie od jejího zrození po současnost.

Čarovná zahrada

České sklo sedmi století.

Tematická výstava:

Do 25. září

Oděv a jeho doplněk

Výstava v rámci mezinárodního trienále Jablonec 2011 na téma Zdobení člověka od pravěku po současnost

Galerie Belveder

Stálá expozice:

Historický empírový salonek

Tematická výstava:

Do 25. září

Oděv a jeho doplněk

Zdobení člověka od pravěku po současnost

Do 25. září

Mistr křišťálu 2011

Výstava vybraných oceněných prací ze soutěže pro studenty, kterou každoročně pořádá firma Preciosa. Výstava je součástí výstavy Oděv a jeho doplněk – Budoucnost.

Kristiánov

Do 30. září

Památník sklářství v Jizerských horách

Klíč k srdci Jizerských hor

Expozice přibližuje vývoj jizerských sklářských hutí, faunu a flóru Jizerských hor a zahrnuje též modely původní osady a vyhořelé Kristiánovské huti.

Kostel sv. Anny

Do 30. srpna

Jiří Sklenička Zderazský – Obrazy

Prodejní výstava žáka akademického malíře Ondřeje Sekory, jehož tvorba zachycuje krásu české krajiny, dojmy z ciziny, ale i zátíší.

Městská knihovna

Do 31. srpna

Výstava fotografií

Výstava 19 nejlepších prací třetího ročníku fotosoutěže na téma »Cesta za světlem«.

Liberec

Oblastní galerie

Do 4. září

Markus Lüpertz: Mýtus a metamorfóza

Autor patří k nejvýraznějším postavám současné německé výtvarné scény. Výstava představí autorovy práce z posledního období.

Smržovka

Zámeček, výstavní síň

Do 10. července

Josef Hlavatý – Tempus fugit

Výstava fotografií »Čas běží«.

Od 11. července do 7. srpna

Sbor dobrovolných fotografů

Balvany a balvani

Výstava fotografií.

Desná v Jizerských horách

Riedlova vila

Od 7. července do 26. srpna

Poznej světové dědictví UNESCO

červenec: Slovensko a Chorvatsko

srpen: Německo, Kypr, JV Asie

Jizerka

Muzeum Jizerských hor

Stálá expozice

Stálá expozice: Jizerské hory za starých časů. Dějiny sklářské výroby, příroda Jizerských hor. Výstava fotografií.

Kořenov

Muzeum ozubnicové dráhy

Do 24. září

Stálá expozice

Expozice zaměřena na ozubnicovou trať Tanvald – Kořenov, její pestrou ale často smutnou historii, zvláštnosti provozu a zde nasazovaná vozidla.

Orle (PL)

Od 1. května po celé léto

Miloš Kirchner –

V jizerských horách zůstane...

Vzpomínka na jabloneckého fotografa.

Železný Brod

Městské muzeum Železný Brod

národopisná expozice Bělíště

Do 31. července

Jaroslav Prášil – Obrazy

Výstava obrazů a grafických listů.

sklářská expozice

Do 30. září

Skleněné odznaky a plakety

Výstava skleněných upomínkových předmětů, vydávaných při nejrůznějších příležitostech – oslavách, sportovních utkáních...

SUPŠS

Do 28. srpna

Letní výstava skla

Tradiční výstava nejnovějších přírůstků studentských prací a návrhů a realizací pro konkrétní sklářskou firmu.

Frýdlant v Čechách

Železniční muzeum Frýdlantské okresní dráhy

Zajímavé exponáty a dokumenty připomínající provoz zdejších železnic, historickou úzkorozchodnou motorovou lokomotivu...

Hejnice

Mezinárodní centrum duchovní obnovy

Červenec

Ernst Lewinger – Obrazy

Srpen

Vladimír Mencl – Obrazy

atrium MCDO

Historické snímky Hejnic a okolí

Státní hrad Grabštejn

Galerie sv. Barbory, severní křídlo

Od 20. srpna

Jitka Válová – Obrazy

Vernisáž 20. srpna od 16 hodin.

prostory hradu Grabštejn

Do 31. července

Výstava Sklo (ne)tradičně

Interaktivní výstava: Sklářské technologie, Umění a sklo, Historické ohlednutí a Krize a inovace ve sklářství.

Lemberk

Výstavní síň Severního křídla zámku

Do 31. října

Dětské výtvarné práce

Výtvarné práce dětí ze Speciální školy pro sluchově postižené děti v Liberci.

Zámecká konírna

Do 31. října

Člověk a kůň

Výtvarné práce dětí ze Speciální školy pro sluchově postižené děti v Liberci.

Těsně před uzávěrkou zpravodaje nás zastihla smutná zpráva, že 16. června náhle zemřel **Oldřich Kopal**, významná osobnost českého horolezectví, autor mnoha prvovýstupů ve skalách, československý reprezentant v horolezectví, účastník první české expedice do Himalájí, zakladatel Jizerské padesátky (na snímku se zlatým cepínem, putovní cenou pro vítěze, který sám vyrobil), dlouholetý obyvatel Jablonce. V únoru oslavil své osmdesátiny a určitě nikoho nenapadlo, že tu s námi bude už pouhé čtyři měsíce. V našich vzpomínkách však zůstane navždy.

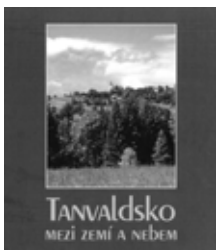

Anenská pouť

7. Anenská sklářská slavnost na Jizerce se koná v sobotu 23. července

Můžete se těšit na příjezd zakladatele skláren na Jizerce F. A. Riedla a požeňnáni slavnosti, ukázky sklářských a ostatních tradičních řemesel a prodej výrobků. Vystoupí folklórní soubor Šafrán a loutkové divadlo se zpěvy Rolníčka. Přijede výprava historických kol z polského Orle. Čekají na vás soutěže taneční, dřevorubecké, lyžařská štafeta, rýžování drahých kamenů, odlévání pytláckých kulí, pozorování slunce hvězdářskými dalekohledy a mnoho dalších atrakcí. Odpoledne bude promítán film o kraji Jizerských hor »Opuštěná nevěsta«.

Z knižních novinek

Na pultech knihkupectví se před nedávnem objevil nový titul. Kniha Líby Novotné s názvem **Tanvaldsko mezi zemí a nebem** nás chronologicky den za dnem provede po svátcích, významných dnech a zvyklostech našich předků. Zároveň se budete toulat krajinou s jejími památkami.

Na vysvětlenou, proč knížka vznikla, autorka dodává: „Nebyla jsem vychovaná ve víře v Boha, přesto se mi už od dětství líbily kostely, kapličky a všechno to, čemu se dnes říká »drobné památky«. V muzeích jsem se vždycky nejlépe cítila v etnografických expozicích, kde jsem obdivovala dokonalost a krásu lidových řemeslných výrobků. Miluji lidové písně i poezii, obdivuji moudrost našich předků, se kterou se setkávám v příslovích a pranostikách, za nejkrásnější knihu považuji Alšův Špalíček. Když jsem však už jako absolventka výtvarné školy začala navštěvovat galerie (nejen tuzemské), zjistila jsem, že mnohdy nerozumím obrazům s náboženskou tematikou.

A tak jsem začala doplňovat mezery ve vzdělání. Koupila jsem si chytré knihy a podle potřeby v nich čtu. Hodily se mi i teď, když jsem se chtěla dozvědět něco víc o svatých, kterým byly v tomto kraji zasvěceny kostely a drobné památky duchovního

Šance pro nové talenty

Na sklonku minulého roku začalo svou činnost vyvíjet občanské sdružení **Kultura pro všechny**. Hlavním cílem tohoto sdružení je vytvoření šance pro dětské hudební talenty a podpora jejich činnosti. Zejména však podnítit zájem dětí o hudbu a probudit skryté talenty.

Původní nápad se zrodil 11. června loňského roku na koncertě Jana Matěje Raka v Bedřichově a spočíval v myšlence pořádání koncertů malých talentů společně s muzikanty, jejichž jméno má již zvuk. Pro tyto koncerty vznikl název **Hvězdy a hvězdičky**. Postupně z této aktivity vzniklo výše uvedené sdružení. Jeho činnost se ubírá třemi hlavními směry. V první řadě jsou to koncerty pro různá zařízení zejména sociálního typu, tedy především dětské domovy, DPS, domovy důchodců a podobná zařízení. Druhým směrem je činnost vzdělávací, tedy různé besedy o hudbě, etice, estetice umění a podobně. Tím nejdůležitějším směrem zůstává již zmíněné pořádání koncertů, které vytváří šanci pro nadané děti vyzkoušet své umění před veřejností po boku některé z hvězd hudebního nebe.

Velmi zdařilou akcí byl koncert pro dětský domov v Jablonci, který se konal 30. dubna letošního roku.

Na fotografii zleva Radka Bělíková, Andrea Bělíková a Jiří Samek.

Další velice zajímavou akcí byl koncert Štěpána Raka, Alfréda Strejčka a Jana Matěje Raka, který se uskutečnil 11. června v kostele sv. Anny, tedy příznačně na datum rok poté, co proběhl první koncert v Bedřichově. V plánu je také beseda, která se uskuteční 23. června od 17.30 hodin v Městské knihovně nejen pro muzikanty a jejich rodiče na téma hudby a etiky. Den poté pořádá sdružení výroční koncert sdružení s pohoštěním a módní přehlídkou. Ten se uskuteční v pátek 24. června od 18 hodin v hotelu Zlatý Lev.

Mezi podporovatele sdružení patří významné osobnosti Jablonecka, například houslista František Lamač, místostarosta Mgr. Petr Tulpa, poslanec PS PČR a ředitel nemocnice MUDr. Vít Němeček, MBA, podnikatel Jan Bernard, bývalý sbormistr souboru Janáček pan Josef Boček nebo někdejší primátor Liberce Ing. Jiří Kittner a řada dalších osobností.

Nám nezbyvá než popřát hodně úspěchů v nesnadném úsilí taktó originálně zaměřeného subjektu a jménem jablonecké kultury poděkovat všem, kteří se na podpoře a práci podílejí. -red-

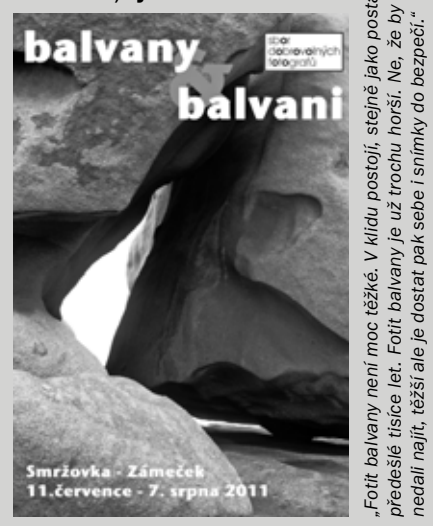
charakteru. Při svých toulkách po Tanvaldsku totiž objevují menší i větší církevní stavby, které mě udivují tím, jak dokonale jsou propojeny s krajinou. Jako by tam stály odjakživa. A protože jsou za nimi ukryty osudy lidí, kteří tu žili před námi, pokusím se dát do souvislostí »církevní a lidové«. Aby to mělo hlavu a patu, nechám se vést katolickým kalendářem. Část slavností a svátků je spjata s konkrétními daty, jiné se mění a závisí na datu velikonoční neděle.“

Knížku lze vřele doporučit všem, kteří se zajímají o historii našeho kraje a jeho památky. Kniha je doplněna značným množstvím fotografií.

O Petru Hejtmánkovi a jeho cestách se dočtete na straně 16 tohoto zpravodaje. Z dílny jeho nakladatelství v současné době vychází novinka – **Panteon + Frýdštejn, horolezecký průvodce**. Publikace má 84 stran, barevnou obálku a vnitřní přílohu. Průvodce popisuje dvě skalní oblasti Českého ráje – Panteon byl v minulosti už vydán, Frýdštejn je horolezecky zmapován vůbec poprvé. Průvodce můžete zakoupit v IC městské radnice v Jablonci, Hudy sportu a nebo přímo u autora – nh.savana@volny.cz.

Smržovka, výstavní síň Zámeček

„Fotit balvany není moc těžké. V křtu postojí, stejně jako postaly předešlé tisíce let. Fotit balvany je už trochu horší. Ne, že by se nedali najít, těžší ale je dostat pak sebe i snímky do bezpečí.“

**FK BAUMIT
JABLONEC**

DOTAZNÍK

1. Navštívili jste v této sezoně některé domácí utkání GL?

2. Které noviny v tištěné formě čtete?

3. Které rádio posloucháte?

4. Co je dle Vás pro město Jablonec charakteristické, co jej nejvíc prezentuje ?

5. Které obchody a služby během roku v Jablonci navštěvujete a využíváte?

6. Vaše oblíbená restaurace/pizzerie?

7. Nakupujete také v Liberci (pokud ano tak kde)?

Tento dotazník poslouží našemu klubu pro účel rozšíření a zlepšení výhod a slev pro diváky v rámci naší snahy o zvýšení návštěvnosti našich domácích utkání.

Vaše odpovědi je možno odevzdat do boxů označených logem klubu na těchto sběrných místech: INTERSPAR Rýnovice – Hervis sport, informační centrum Městského úřadu – Mírové náměstí, Sportbar – Lidická 16 a sekretariát FK – Chance aréna.

Dotazník lze též stáhnout na stránkách klubu: www.fkjablonec.cz a zaslat na e-mail: sekretariat@fkjablonec.cz

Za Vaše odpovědi a ochotu při pořádání ankety děkuje vedení FK Baumit Jablonec, a.s.

Jak se bránit útočníkům?

Tytam jsou doby, kdy si mohl být násilník jist, že oběť, zejména na pohled slabá žena, bude snadnou kořistí útoku, ať již hmotně nebo sexuálně orientovaného. Stále více lidí, zejména žen, se nespolehá na všudypřítomnost policie, která nestihne vždy pomáhat a chránit. Proto roste zájem o kurzy sebeobran, které nás mohou připravit na situace, kdy jsme napadeni a není po ruce nikdo, kdo by se nás zastal.

Vladimíra Zelinky, jednoho z těch, kteří se aktivně sebeobraně věnují, jsem se zeptal na podrobnosti o možnostech účasti v kurzech.

■ Co znamená název *Street fighting methods*?

V překladu to přibližně znamená pouliční bojové metody a vystihuje to naše hlavní zaměření. Primárně se tedy zabýváme sebeobranou proti útočníkům, tedy bojem na ulici a všeobecným rozvojem osobnosti, proto ten název.

■ Když říkáš všeobecný rozvoj osobnosti, můžeš to nějak přiblížit?

Je to rozvoj po stránce fyzické, tedy koordinace, rychlost, vytrvalost a podobně. S tím úzce souvisí i otázka psychické, sociální a duševní přípravy. Nadstavbou toho všeho je sebeobrana.

■ Sebeobranou se zabývá spousta bojových sportů, v čem se od nich lišíte?

Bojová umění a sporty jsou systémy vyvinuté pro sebeobranu, ale v archaických dobách. Dnes slouží k zachování tradic, jako sportovní disciplíny, nebo jako součást životní cesty. V žádném případě nemůžeme chápat tyto bojové systémy jako vhodný prostředek používaný proti modernímu násilí na ulici. Bojové sporty chápeme, jako průpravná cvičení a sebeobrana je zcela něco jiného. Při výuce sebeobran používáme modelové situace, které přibližují skutečné útoky na ulici.

■ Kde jste získali vědomosti k tomu, abyste mohli kvalifikovaně vést kurzy sebeobran?

Na fakultě Sportovních studií Masarykovy univerzity v Brně při oboru Speciální edukace bezpečnostních složek, kde jsme se mohli učit od specialistů v oboru. Dále letitou prací u speciálních jednotek statní správy. Díky těmto zkušenostem jsme měli možnost pracovat a vzdělávat se i od zahraničních instruktorů. Dále z vlastních bojových zkušeností z ringu a ulice.

■ Pro koho všeho jsou vaše kurzy určeny?

Z hlediska profesionálního a individuálního přístupu jsou naše kurzy rozděleny do bloků: sebeobrana, sebeobrana žen a dívek a všeobecná příprava pro všechny včetně dětí, která zahrnuje i průpravná cvičení bojových sportů.

■ Ještě pro úplnost: kdy a kde se mohou zájemci více informovat?

Nejsnáze na našich webových stránkách www.s-f-m.cz, kde jsou kontakty a informace o kurzech plánovaných od září 2011, které jsou cenově zvýhodněny díky dotaci z fondu proti kriminalitě. V případě zájmu jsme schopni otevřít kurzy i ve vašem městě.

■ Děkuji ti za rozhovor a přeji úspěch vašemu bohuhlíbmu snažení.

Díky také a ještě si dovoluji připojit vzkaz tvým čtenářům a hlavně čtenářkám: nespolehejte se jen na své chrabré ochránce, ale buďte připravené se ubránit samy. My vám s tím pomůžeme! Pěkné léto.

–VLK–

Pozor na nepoctivce

Nezřídká se stane, že u dveří zavoní podomní prodejce a láká ke koupi tu výhodného zboží a jindy energie. S podobnou zkušeností se setkal i pan Bohuslav ze Zásady, kterému nejmenovaná ústecká firma nabídla levnější elektřinu s příslibem úspory 7%.

Když si pan Bohuslav po uzavření smlouvy řádně vše přečetl a spočítal tak zjistil, že stálé měsíční platby jsou vyšší, než u původního dodavatele a že tedy cena není tak výhodná, jak jí společnost prezentuje. Proto se rozhodl v třicetidenní lhůtě od smlouvy odstoupit. V souladu s obchodními podmínkami bezplatně. Zavolal tedy operátorovi a o svém záměru jej informoval. Kromě ujištění, že pro blaho zákazníků se rozhovory natáčejí byl ujištěn i o tom, že informace takto sdělená je do-

stačující. Pan Bohuslav měl již napsanou písemnou výpověď, ale operátor jej dvakrát ujistil, že je telefonická forma dostačující a že již do počítače stornování služeb zadal.

Dovedete si představit překvapení, když dva dny po uplynutí třicetidenní lhůty zavolala jiná operátorka a požadovala buď úhradu služeb nebo zaplacení poplatku za zrušení smlouvy 1 500 Kč. Pan Bohuslav se snažil bránit předchozím telefonátem i skutečností, že byl nahrán na záznamové zařízení. Operátorka však sdělila, že prokázat obsah telefonátu musí on. Po marné snaze získat nahrávku od operátora mobilní sítě se rozhodl poplatek uhradit s vědomím, že za hloupost se platí. Jak dodává, raději nějakou korunu tratit, než zůstat u tak podvodného dodavatele. *redakce*

Jablonecký zpravodaj: informační občanský pro občany regionu Jablonecka. Vychází v nákladu 23 000 ks. Zdarma. Česká pošta zajišťuje roznos do domácností v Jablonci nad Nisou. K dostání v sídle redakce a na informačních střediscích Rychnově u Jablonce nad Nisou, Smržovce, Tanvaldu a Desné.
Vydává: občanské sdružení Jablonec 2010, o.s. IČ: 28557280 se sídlem Komenského 23/7, 466 01 Jablonec nad Nisou. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod registrační značkou MK ČR E 17604. Sídlu redakce: Komenského 23/7, Jablonec nad Nisou. Šéfredaktor Vladimír Kordač, tel. 603 489 934. Internet www.jabloneckyzpravodaj.cz, e-mail: redakce@jabloneckyzpravodaj.cz. Inzerce telefon 483 319 685, e-mail: inzerce@jabloneckyzpravodaj.cz. Tiskne: Tisk a reklama, Podhorská 22, Jablonec n. N. (www.tiskareklama.cz). Místo vydání Jablonec nad Nisou, červen 2011. Za uveřejněné texty, pokud nejsou dílem členů redakce, nesou odpovědnost jejich autoři. Neoznačené příspěvky jsou dílem redakce. Uzávěrka dalšího čísla je 15. 8. 2011.

Pískovcová skalní města

Skalní město

Skalním městem se rozumí seskupení skalních tvarů, které byly vytvořeny procesy zvětrávání a odnosu v různých typech hornin. Nejdokonalejší tvary se vytvořily v pískovcích, rozdělených soustavami vertikálních puklin a horizontálních vrstevních ploch na kvádrovité bloky. Typická skalní města tvoří bloky, věže, štíty, jehly a skalní kulisy, často v několika výškových úrovních, oddělené mnohdy úzkými soutěskami. Vzhledem k dobré propustnosti hornin zde probíhá intenzivní hloubková eroze po puklinách, kdežto na plochých vrcholových částech skalních tvarů nedochází k podstatným změnám. Výška skalních forem se pohybuje od několika metrů do více než 100 metrů.

U nás se nejznámější skalní města nacházejí v křemenných kvádrových pískovcích české křídové pánve - v Děčínské vrchovině Tiské a Jetřichovické stěny, v Ralské pahorkatině u Kokořína, Mimoně a Sloupu, v Broumovské vrchovině Adršpašsko-teplické skály, Broumovské stěny a Ostáš. Kousek od Jablonce pak v Jičínské pahorkatině najdeme Prachovské skály, Besedické skály, Klokočské a Betlémské skály, Hruboskalské skalní město a Příhrazské skály s Drábskými světničkami. Nedaleko za hranicemi v Německu pak skalní města ve východní části Lužických a Žitavských hor, která zasahují i do okolí Hrádku nad Nisou, úchvatné jsou skalní útvary Saského Švýcarska - Labské pískovce, zasahující svou menší částí rovněž na území naší republiky.

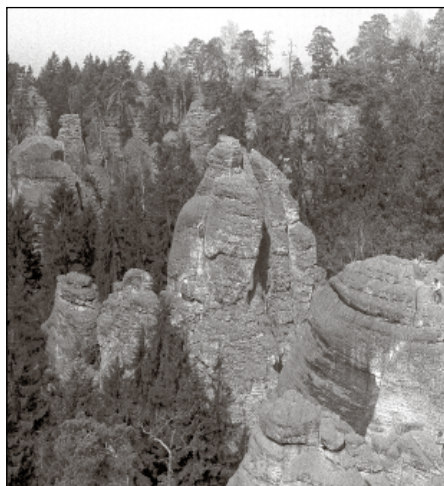
Strukturální terasa

Pro naše pískovcové oblasti je to příznačný prvek reliéfu. Je tak nazýván výrazný svahový stupeň tvořený úzkou plošinou, oddělený od výše i níže položeného svahu zřetelnou hranou a často i skalní stěnou, mnohdy v několika výškových úrovních nad sebou. Vznikají erozně-denudačními procesy v selektivně různě odolných zvrstvených sedimentárních horninách. Plošiny, často se skalním povrchem, odpovídají odolnějším horninovým partiím a vytvářejí se ústupem příkrého svahu nebo stěny v zadní části plošiny.

Kuesta

Je to jednostranně ukloněný strukturální stupeň vzniklý na mírně skloněných vrstvách (2-10°) odolných hornin (pískovce, slepence, vápence aj.), střídajících se s vrstvami méně odolných hornin (jíly, slínovce, slíny aj.). Příkrý svah (čelo) kuesty odpovídá výchozům čel vrstev odolných hornin, místy

Prázdniny nebo dovolenou můžeme prožít různým způsobem. Pro ty, kteří dávají přednost turistice, poznávání krajiny, nabízíme dnes představení oblastí, kam to není z Jablonce daleko. Do přibližně 100 km na západ nebo východ, k jihu ještě mnohem méně, najdeme celou řadu pískovcových oblastí. Jsou to území zajímavá turisticky, pro znalce přírody je to učebnice geologie a geomorfologie, pro každého pak místa plná mimořádně esteticky působivých drobných tvarů zemského povrchu. Pro zájemce nabízíme dnes stručného průvodce těmito tvary a útvary. Průvodce, který neupozorňuje na podobnost skalního tvaru s tím či oním zvířetem, ale průvodce trochu zasvěcenějšího. Snad vás to bude bavit a pomůže vám orientovat se při vašich prázdninových výpravách.

se skalními srázy nebo stěnami. Na našem území se kuesty vyskytují zejména v okrajových, tektonicky porušených územích české křídové pánve. Charakteristický kuestový reliéf se nachází v Turnovské pahorkatině - pískovcové a opukové klokočsko-rovenské kuesty a v okolí Hodkovic nad Mohelkou. V délce několika km můžeme tento prvek pozorovat např. při cestě po modré značce z Koberov na Rotštejn - čelo kuesty zde tvoří příkrý svah směrem ke Smrčí a Vesci.

Skalní zeď

Jsou to úzká, protáhlá, vertikálními plochami omezená tělesa tvaru zdi. Vznikla buď denudačním vypreparováním odolnějšího horninového tělesa (např. čedičových žil) nebo tektonickým vyzdvižením sedimentárních souvrství s odolnějšími polohami do subvertikální polohy. Ten první případ můžeme vidět jako Čertovu zeď západně od Českého Dubu. Druhý příklad jsou Suché skály, Vranovský hřeben (Panteon) u Malé Skály a další lokality při lužickém zlomu na subvertikálně vyzdvižených tvrdých křemítych cenomanských pískovcích.

Skalní stěna, věž, komín, převis, okno, brána, most, tunel

Široké spektrum skalních útvarů je charakteristické pro pískovcové oblasti. Hlavní příčinou jejich vzniku je selektivní zvětrávání a odnos zpravidla dobře propustných nebo rozpustných hornin, často na méně odolných polohách nebo puklinách. Dů-

ležitým činitelem je zde kapilární vlhkost ve spojení s mrazovým zvětráváním, které urychluje mechanický rozpad, v exponovaných polohách se může uplatnit též větrná eroze. V uvedených oblastech se nachází bezpočet těchto útvarů, jen v Turnovské pahorkatině bylo např. zjištěno více než 100 skalních bran.

Mikroreliéf skalních povrchů - skalní dutina, voštiny, římsy a lišty, inkrustace, kontaktní sloupky

Také na povrchu pískovcových skalních útvarů můžeme v detailu pozorovat celou řadu velmi zajímavých jevů a drobných útvarů, na jejichž vzniku se podílelo mechanické i chemické zvětrávání. Například voštiny jsou jamkovité prohlubně ve svislých a převislých skalních stěnách, vytvářející místy celé soustavy (mřížování) na rozsáhlých plochách. Dříve byly považovány za produkt větrné eroze, dnes jsou, alespoň ve středoevropských podmínkách, považovány za produkt převážně chemického zvětrávání. Významnou úlohu zde má průlinová srážková a podzemní voda prosakující horninou a její chemické působení na některé minerály, z nichž se hornina skládá. Jako inkrustace se označuje zpevnění hornin vysrážením různých látek (sloučeniny železa a manganu, křemen, sloučeniny vápníku) z roztoku v podzemních vodách nebo v prosakujících srážkových vodách. Zejména limonitové inkrustace jsou u nás velmi hojné v kvádrových pískovcích české křídové pánve. Kontaktní sloupky čtyř - šestiboké různého průměru i délky se nejčastěji vytvořily v křemenných kvádrových pískovcích při styku s neovulkanickou lávou a to při chladnutí a tuhnutí tepelně přetaveného pískovce (okolí Cvikova a Mimoně, jižní svah Mužského u Mnichova Hradiště, Jonsdorf u Žitavy).

Na vaše prázdninové výlety a výpravy třeba do pískovcových oblastí vám přeji hezké počasí a starosti hozené někde za hlavou. Pokud vám přes můj trochu odborný výklad bude pozorovaná voština stejně neodbytně připomínat malou žirafu nebo vrchol skalní věže sousedova jezevčíka - nevádí. Dejte si ještě jedno a vzpomeňte si, že nemusíme hledat v přírodě přesné hranice tam, kde je příroda sama vlastně nemá.

Mgr. Petr Karásek

Z Jablonce až do africké savany

Blíží se doba dovolených, prázdnin a volného času. Mnozí budou cestovat do exotických končin, mezi něž patří i Africký kontinent. Ale k tomu, abyste zemi důkladně poznali, vžili se do mentality místních obyvatel, nesmíte cestovat klimatizovanými autobusy a být ubytováni v hotelech pouze pro turisty. Vezměte si například kolo a stan a projeděte danou zemi křížem krá-
žem. Otevře se vám úplně jiná perspektiva. Svě o tom ví Petr Hejtmánek, jablonecký cestovatel, který je však v Africe možná víc než doma.

foto Petr Hejtmánek

■ **Petře, na úvod obligátní otázka pro čtenáře Jabloneckého zpravodaje; narodil ses na severní Moravě, vystudoval v Plzni elektrotechniku. Jaké cesty osudu tě zavály do Jablonce a jak se ti zde žije?**

Úzce s tím souvisí studium v Plzni. Život ve městě mě ubíjel a tak jsem s nadšením přivítal návrh spolužáka, horolezce, a začal s ním jezdit na víkendy do Českého ráje. Jen co jsem si poprvé sáhl na vyhřátý pískovec, už můj život nabral jiný směr. V Českém ráji jsem se brzy cítil jako doma a že jsem miloval i běžky, nemohlo to jinak dopadnout, než že jsem si po ukončení školy zabalil do »kletráku« spacák a vyrazil hledat zaměstnání. Turnov, Liberec nebo Jablonec, to byl můj směr. Jizerky na severu, Český ráj na jihu = země zaslíbená. Jako správný horolezec jsem bivakoval na fotbalovém hřišti v Rychnově, ráno nasadil kravatu a hurá do Jablonce. Moje první kroky vedly na »bytáček«, kde pracoval můj bývalý spolužák - taky horolezec. Na vrátnici OBP mi bylo velmi diskrétně naznačeno, že pan inženýr Kunc vycestoval na devizový příslib a jaksi se zapomněl vrátit. V hlavě mi zajiskřilo, srovnal jsem kravatu, na kádrovém oddělení o Kuncovi ani slovo a hned další den jsem nastoupil na jeho místo. To bylo v roce 1982, od té doby se Jablonec stal mým novým domovem.

■ **Znám tě jako horolezce, cyklistu, cestovatele, fotografa, podnikatele – nakladatele, funkcionáře horolezeckého svazu, několik měsíců v roce cestuješ po Africe... Není toho trochu moc na jednoho člověka? Čím tě cítíš nejvíce.**

Odjakživa jsem se vždy nejvíce cítil jako obdivovatel živé i neživé přírody a všechny výše uvedené aktivity s tím úzce souvisely. Bohužel, moje největší vášeň, a tou je Afrika, si na mě vybrala daň největší. V Zambii mě na kole »sestřelil« nepozorný řidič auta a moc nechybělo a já skončil na vozíku. Se sportováním je konec a o Africe se mi zdají krásné sny...

■ **Povídání o Africe ale začneme trochu veseleji. Kdy jsi navštívil Afriku poprvé? Chytila tě hned za srdce, nebo to chvilí trvalo.**

V roce 1995 jsme s Otou Simmem a Mirkem Demlem a dvěma Němci podnikli výpravu na Kilimandžáro a na Keňu. Tenkrát jsme ale absolvovali »klasickou« cestu – to nás černoši odchytili hned na letišti a už se nás nepustili. Jen po kopcích jsme lezli a chodili sami, jinak jsme pořád jezdili autem, protože nás strašili, že jakmile z něj vylezeme, sežere nás lev. V té době jsem si vůbec nedokázal představit, že bych někde

jen tak tábořil nebo nedej bože jel na kole. Nicméně přes zimu to ve mně uzrálo a hned další rok jsme s přáteli vyrazili na tři měsíce na cestu na kolech. Nejdřív jsme znovu vylezli na Keňu a pak jsme jeli na kolech až k Viktoriiným vodopádům, které jsou na hranici Zambie a Zimbabwe.

■ **Kde jste spali na této druhé cestě? Je možné v Africe jen tak kempovat?**

My jsme spali pořád ve stanech. Osobně mi připadá, že větší nebezpečí hrozí od domorodců než od zvířat. I když jsem časem pochopil, že kolikrát mají domorodci větší strach z nás než my z nich. Stejně si ale myslím, že kdyby si člověk postavil stan poblíž vesnice nebo nějakého osídlení, může být spíš okraden než napaden zvířaty. V různých průvodcích se i píše, že žádné zvíře do stanu nevléze, ovšem z toho mě vyléčila Ivica, která jednou uprostřed noci napadla našeho klienta (mladého Čermáka) ve stanu. Dopadlo to ale naštěstí dobře, protože jsme ho odvezli do asi 20 kilometrů vzdáleného střediska, kde ho dětský chirurg, který byl shodou okolností ve stejné výpravě turistů, zašil. Lvici pak dva dny naháněli strážci parku, zastřelili ji, aby to nezopakovala, a při tom se ukázalo, že šlo o nějaké defektní zvíře, které mělo poškozenou nohu a nemohlo

s cestovatelem Petrem Hejtmánkem

Ing. Petr Hejtmánek

Člověk: Mimo pobyty v Africe žije již třicet let v Jablonci nad Nisou.

Horolezec: zdatný lezec hlavně v pískovcových skalních oblastech, autor mnoha prvovýstupů a několika horolezeckých průvodců.

Nakladatel: (nakladatelství NH Savana), vydal cestovatelskou knihu *Volání Afriky* (2000), horolezecké průvodce Suché skály, Pantheon, Černá studnice, Hruboskalsko, Jizerské hory, Skály na Mužském, Skály na Sokolu, Frýdštejn...

Cestovatel a fotograf: hlavně na Afriku zaměřený cestovatel. Úhrnem strávil na černém kontinentě přes čtyři roky, specializuje se zejména na Keňu, Tanzanii a jihovýchodní Afriku. V zemích východní Afriky podnikal i dlouhé výlety na kole, nezřídka úplně sám, na kole najezdil přes 30 000 km! Pro africkou divočinu se nadchnul už v mládí při četbě cestopisných knih, sám tam poprvé vyrazil v roce 1995 a od té doby už nepřestal. Vyhledává přitom pobyty zejména v odlehlejších, civilizací málo dotčených oblastech.

lovit. Tím se vlastně situace vysvětlila, protože normální lev do tábora, kde jsou lidi, ani nepáchne, jelikož k nim má přirozený respekt. Každopádně po výpravě na kolech na Viktoriiny vodopády mě nádherná africká příroda a vůbec pohodový život nadobro učarovaly. Tam si člověk opravdu může dělat, co chce, utábořit se, kde chce, udělat si oheň, prostě svoboda. Když jsem pak jel náhodou oblastmi, kde bylo příliš souvislé osídlení a nemohl jsem si nepozorovaně zalézt do lesa nebo do buše, tak jsem šel často přímo k domorodcům. Jak vás totiž přijmou do rodiny, okamžitě vás chrání, takže se mi pak občas stávalo, že jsem sice spal venku ve stanu, ovšem někdo u něj seděl a celou noc mě hlídal.

■ Co tě tedy na Africe přitahuje, není snad naše země taky krásná?

Fascinují mě nekonečné prostory. To si v Čechách vůbec nedovedeme představit. Typickou savanou je třeba keňský park Masai Mara, v němž jsou sem tam akácie a kopečky, skoro jako v anglické parkové krajině. Nejkrásnější je v době našeho podzimu, když savana vyschne, tráva je nádherně žlutá a parkem putují obrovská stáda pakoňů z oblasti Serengeti. A dále ticho bylo snad to nejnádhernější, co jsem v Africe zažil. U nás už něco podobného nezažijete, protože v Čechách jsou neustále slyšet nějaké civilizační zvuky, ale tam nic, jen zvuky z divočiny.

■ A kde to máš z Afriky nejradší?

Na pláň Serengeti nebo do kráteru Ngorongoro můžu jet třeba padesátkrát a stejně mi nezevšední. Oblast Serengeti je dnes už možná jediné místo na zemi, kde dochází k obrovské migraci velkých savců po savanách. Zebry a pakoně tam za rok nachodí asi 1000 kilometrů. Přicházejí na pastviny v Ngorongoro, což je obrovská placka, kde je jen tráva a žádné stromy, protože tam ze sopky vytekla láva, ztuhla a na ní se vytvořila jen tenká vrstva spráše a popela. Dlouho se taky nevědělo, proč tam ta obrovská stáda putují, pak ale vědci zjistili, že tráva díky sopečnému popelu obsahuje vysoké množství fosforu, vápníku a dalších prvků důležitých pro stavbu kostí čerstvě narozených mláďat. Proto tam pakoně chodí a v rozmezí přibližně dvou týdnů celé to asi jedenapůlmilionové stádo rodí mladé.

■ Jak je to s populací ostatních zvířat. Podají se nám je vyhubit, nebo mají lvy, žirafy, sloni a další nějakou šanci?

Počet slonů, kteří byli zdecimováni pytláky, v současnosti rychle roste. Rovněž žirafy na tom nejsou špatně. Do stád se sdružují zcela náhodně, největší stádo, které jsem zahlédl, mělo asi 35 kusů. Lvů bylo v Serengeti napočítáno asi 2500, což je docela dost. V oblasti, kde je hodně lvů, ale zase bývá méně gepardů. Třeba park Masai Mara patří Masajům, kteří chovají dobytek a nenávidí lvy. Přestože je ze zákona zakázané lvy zabíjet, tak tam, kde žijí Masajové, buď lvi vůbec nejsou, anebo změnili styl života – žijí skrytě a loví hlavně v noci, zatímco přes den pasou Masajové stáda. Gepardi loví ve dne, takže si nekonkurují a mají od lvů relativně pokoj. Gepardy Masajové nezabíjejí. Trochu přehnaně se o Masajích říká, že jsou to největší ochránci zvířat, ale to je jen díky tomu, že oni jiným zvířetím než krávou opovrhují. Dokonce jsem jednoho Masaje slyšel, jak o jiném místním člověku s pohrdáním prohlásil: »Ten žere i zebry.« U Masajů je zvláštní, jak silně jsou na svůj dobytek

citově vázání. A zatímco většina domorodců je při focení celkem v pohodě, Masajové se zásadně nechají fotit jedině za peníze. Na ženské v takovém případě zaručeně fungovaly korálky z Jablonexu a na chlapy zase krávy. Nafotil jsem tady v Čechách chovná stáda obrovských býků, a když jsem chtěl získat jejich důvěru, ukazoval jsem jim, že mám doma taky krávy. Tím jsem u nich okamžitě stoupl v ceně, protože usoudili, že nejsem nějaký pitomý turista, ale že vím, co je majetek. Několikrát jsem dokonce viděl, jak masajským chlapům nad fotkou jednoho zvlášť urostlého býka tekly dojetím slzy, protože tak úžasný kus ještě neviděli.

■ Jsí taky popularizátorem afrického kontinentu, pořádáš besedy o svých cestách. Černý kontinent se potýká s mnohými problémy, jaké jsou a mohli bychom mu od nás z Evropy pomoci?

Nevím, jak to říct, abych nevypadal jako rasista. Mylná je představa, že my »běloši« si musíme kupovat jakési »odpustky« prostřednictvím různých charitativních organizací, které mají podle mě smysl jen v případě nějaké živelné pohromy. Afrika a Afričani si musí v první řadě pomoci sami. Největším nebezpečím pro Afriku a její obyvatele je obrovský přírůstek obyvatel a s tím související problémy – chudoba a devastace přírody. Jenže černošská chudoba je bezstarostný život bez stresů, že nebudu mít peníze na nájem či topení. Stačí ráno okopat políčko za chýší a pokud nastane mimořádné období sucha, zbytek dne si jen tak krásně lenořit. Takže moje rada zní: velká osvěta o tom že k zachování roku stačí 2-3 děti a ne jich porodit 15 a k tomu všem ženským roždávat zadarmo antikoncepci. Jeďte do Afriky a tím jim dáte příležitost aby si na vás vydělali!

■ Tvoje přítelkyně Linda o tobě ve tvé knize *Volání Afriky* napsala, že jsi byl v minulém životě Masajem. Myslíš, že to je pravda?

Určitě! Cítím to tak. Krátce po úraze v Africe jsem si ve snech pohrával s myšlenkou na nádhernou sebevraždu: Jako Masaj jsem se procházel po nádherné, nekonečné savaně a dobrovolně jsem se chtěl nechat sežrat smečkou lvů – ať ze mě má příroda ještě užitek! A jak to dopadlo? Ty potvory si mě ani nevšimly! Asi tušily že by si na mě, o ty železné součástky co mám v těle, vylámaly zuby...

■ Myšlenka nakrmit lvy tě snad už převala, do Afriky se stále rád vracíš, takže ti přeji mnoho krásných chvil na černém kontinentu a šťastné návraty domů – do Jablonce.

Děkuji a čtenářům zpravodaje přeji krásné a pohodové léto.
Milan Vrkoslav